

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Cdo/5/2025
Identifikačné číslo spisu: 3123203383
Dátum vydania rozhodnutia: 22.01.2026
Meno a priezvisko: JUDr. Jozef Kolcun
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2026:3123203383.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov 1/ N.R. O., N.I. D., I. XX/XX-X, 2/ F. O., A. R. C., P. X. XX/XXX, 3/ D. D.R., J. XX, 4/ E. D.R., A. R. C., N. H. XXXX/XX, 5a/ K.W. D., rod C., nar. XX. XX. XXXX, J. XXX, 5b/ S. D., nar. XX. XX. XXXX, N.V., N. XXXX/X, prechodne bytom D.-A.R. R. C., S. S. XXXX/X, 5c/ O. F., rod. D., nar. XX. XX. XXXX, J. XXX, 5d/ E. D., nar. XX. XX. XXXX, J. XXX, 5e/ H. N., rod. D.R., nar. XX. XX. XXXX, D., N. S. XXX/XX, 6a/ C. T., rod. D., nar. XX.XX.XXXX, J. X, 6b/ L. D., nar. XX. XX. XXXX, J. XXX, 7/ X. D., J. XX, 8/ K. D., D., A. X, 9/ E. D.R., D. XXX, 10/ Š. D., T., N. D. XX, 11a/ S. D., rod. Č., nar. XX. XX. XXXX, D. XX, 11b/ K. D., rod. N., nar. XX. XX. XXXX, J.O. XXX, 12/ S. D.R., J. XXX, 13a/ Z. D., rod. V.J., nar. XX. XX. XXXX, R. - E.O., U. XXX/XX, 13b/ O. D., rod. D., nar. XX. XX. XXXX, J. X, 14/ Q. D., J. XXX, 15/ Q. D., D. XXX, 16/ E.B. D., J. XXX, 17/ E.B. D., I. XXX, 18/ K. D., J. XX, 19a/ Ing. K.O. D., nar. XX. XX. XXXX, T., N. XX, 19b/ Ing. D. D., nar. XX. XX. XXXX, T., V. XXXX/XX, 20/ N. D., A. R. C., N. H. XXX/XX, 21/ N. D., D. XXX, 22/ N. D., D. XXX, 23/ I. D., D., 24/ Š. D., J. XXX, 25a/ K. D., nar. XX. XX. XXXX, I. XX, 25b/ S. D., rod. A., nar. XX. XX. XXXX, A. R. C., N. XXXX/XX-XX, 25c/ Ing. K. K., rod. D., nar. XX. XX. XXXX, D., B. J. XX, 25d/ N. D., rod. Š., nar. XX. XX. XXXX, I.C. XX, 26/ C. D., J. XX, 27/ C. D., J. XX, 28/ K. D., J. XXX, 29a/ Z. D., rod. V., nar. XX. XX. XXXX, R. - L., U.C. XXX/XX, 29b/ O. D., rod. D., nar. XX. XX. XXXX, J.O. X, 30/ V. D., J. XX, 31a/ O. K., rod. D., nar. XX. XX. XXXX, J. XX, 31b/ S. Č., rod. D., nar. XX. XX. XXXX, A. R. C., N. H. XXXX/XX, 31c/ S. V., rod. D., nar. XX. XX. XXXX, J.O. XXX, 31d/ K. R., rod. D., nar. XX. XX. XXXX, A. R. C., P. X. XX/XX, 31e/ E.Q. B., rod. D., nar. XX. XX. XXXX, A. R. C. P. X. XXXX/XXX-XX, 32/ C. D.R., R. A., I. I. P., 33/ O. D., J. XXX, 34/ S. D., J. XXX, 35/ J. D., J. XXX, 36/ K. D., J. XXX, 37/ N. D., J. XX, 39/ K. D., J. XXX, 40a/ K. D., nar. XX. XX. XXXX, J. XXX, 40b/ S. D.W., nar. XX. XX. XXXX, I. - N. XXX, 40c/ S. D.W., rod. D., nar. XX. XX. XXXX, J. XXX, 41/ E. D., R., F. XX, 42/ W. D., R.V., S. Q. XX, 43a/ O. V., rod. D., nar. XX. XX. XXXX, A. R. C., N. H. XXXX/XXX, 43b/ O. D., rod. K., nar. XX. XX. XXXX, D. XXX, 43c/ K. D., rod. D., nar. XX. XX. XXXX, Č. W., C. XXX, N. H., 43d/ A. D., rod. D., nar. XX. XX. XXXX, D. XXX, 44a/ A. D., nar. XX. XX. XXXX, J. XXX, 45/ K. Č.E., N. XXX, 46a/ Ing. S. A., nar. XX. XX. XXXX, A. R. C., N. H. XXXX/XX, 46b/ S. A., nar. XX. XX. XXXX, A. R. C., N. H. XXXX/XXX, 46c/ K. D., rod. A.Ň., nar. XX. XX. XXXX, A. R. C.H., N. H. XXXX/XX, 47/ I. A., J. XX, 48/ O. A., J. XXX, 49a/ S. K.O.R., rod. A.J., nar. XX. XX. XXXX, R., I. XXX/XX, 49b/ K. A., nar. XX. XX. XXXX, J. XX, 49c/ K. Č., rod. A., nar. XX. XX. XXXX, J. XX, 49d/ J. Z., rod. A.J., nar. XX. XX. XXXX, J. XX, 50/ E. A., J. XX, 51/ T. A., X., K. XXX/XX, 52/ N. A., A. R. C., I. XXX/XX, 53/ O. F., T. X, 54/ K. N., J. XX, 55/ N. Z., J. X, 56/ S. Z., J. X, 57/ O. H., D. XXX, 58/ C. H., T., N. XX, 59/ K. H., T., D. XX, 60/ S. H., A. R. C.Á., P. X. XX/X, 61/ K. H., I. XX, 62/ O. H., J. XXX, 63/ N. H., D. XXX, 64/ S. H., J. XX, 65/ S. P., T.R., Ž. X, 66a/ Ing. C.Í. D., nar. XX. XX. XXXX, X., S. XXX/X, 66b/ Ing. R. S., rod. D., nar. XX. XX. XXXX, A. R. C., N. H. XXXX/XXX, 67/ Ing. K.W. A., A. R. C., P. XX/XXX/XX, 68/ Ing. F. A.J., A. R. C., N. J. XXX/X, 69/ S. S., N. XXX, 70/ K. J., A. R. C., N. XXXX/XX, 71/ K. J., R. A., I. J.. R. XX/XX, 72/ H. J., D.

XXX, 73/ S. J., J. XXX, 74/ Ing. E. J., A. R. C.H., N. H. XXXX/XX, 75/ A. J., D.Š. XXX, 76a/ K. N., rod. J., nar. XX. XX. XXXX, A. R. C., N. XXX/XXX, 76b/ O. D., rod. J., nar. XX. XX. XXXX, T.X. T., A. XXXX, 77/ S. J., D., 78a/ K. N., rod. J., nar. XX. XX. XXXX, N. XXX, 78b/ C. J., rod. J., nar. XX. XX. XXXX, J. XXX, 78c/ S. J., nar. XX. XX. XXXX, J. XXX, 78d/ S. J., nar. XX. XX. XXXX, J. XXX, 79/ K. J., I. XX, 80/ K. K., J. XX, 81/ I. K., J. XXX, 82a/ O. K., rod. D., nar. XX. XX. XXXX, J.O. XX, 82b/ O. K., rod. K., nar. XX. XX. XXXX, J. XX, 82c/ Š. K., nar. XX. XX. XXXX, J. XX, 83/ F.J. K., J. XX, 84a/ Z. Z., rod. K., nar. XX. XX. XXXX, T. XXX, 84b/ S. C., rod. K., nar. XX. XX. XXXX, T. XXX, 84c/ E. K., nar. XX. XX. XXXX, T. XXX, 85/ O. K., J. XX, 86a/ K. D., nar. XX. XX. XXXX, D. XXX, 86b/ Š. T., rod. K., nar. XX. XX. XXXX, D. XXX, 86c/ I. N., rod. D., nar. XX. XX. XXXX, A. R. C., P. X. XX/XX, 86d/ K. K., nar. XX. XX. XXXX, Q. W., I. XX/XX, 87/ K. K., A. R. C., N. H. XXX/XX, 88/ N. V., A. R. C., P. X.. XXXX/XX-XX, 89a/ I. V., nar. XX. XX. XXXX, J. XXX, 89b/ K. V., nar. XX. XX. XXXX, J. XXX, 89c/ S. V., nar. XX. XX. XXXX, A. R. C., N. XXX/XXX, 89d/ K. V., rod. W., nar. XX. XX. XXXX, J. XXX, 90/ E. V., A. R. C., O. J. XXX/XX, 91/ S. V.Á., A. R. C., N. H. XXXX/XX, 92/ E. V., A. R. C.H., N. H. XXX/X, 93/ K. V., X., U. XXX, 94/ Š. V., A. R. C., D.I. XXX/XX-XX, 95/ S. N., J. XXX, 96a/ N. N., rod. N., nar. XX. XX. XXXX, J. XXX, 96b/ S. N., nar. XX. XX. XXXX, J. XXX, 96c/ O. F., rod. N., nar. XX. XX. XXXX, T. X, 97/ N. N., J. XXX, 98/ O. N., Q. XXX, 99/ V.Z. N., J. XX, 100/ K. N.O., D. XXX, 101/ S.R. N., I. XX, 102/ S. N., D. XXX, 103/ E. N., J. XX, 104/ K. N., H. I., 105a/ E. N., rod. N., nar. XX. XX. XXXX, D. XXX, 105b/ D. Z., rod. N., nar. XX. XX. XXXX, N. XXX, 105c/ D. N., nar. XX. XX. XXXX, A. R. C., N. J.T. XXX/XX, 105d/ V. N., nar. XX. XX. XXXX, J. XXX, 106/ N. N., Q. XXX, 107/ Š. N., J. XXX, 108/ O. N., J. XX, 109/ K. N., J. XXX, 110/ O. N., D. XXX, 111/ W. N., J. XXX, 112/ V.Z. N., T., N. N. XX, 113/ E. W., A. R. C., J. XXXX/XX, 114/ O. I., T., D. XX, 115a/ S. I., nar. XX. XX. XXXX, J.O. XXX, 115b/ K. X., rod. I., nar. XX. XX. XXXX, D. XXX, 115c/ I. I., nar. XX. XX. XXXX, A. R. C., N. H. XXXX/XX, 115d/ K. I., nar. XX. XX. XXXX, A. XX, 116a/ I. N., rod. I., nar. XX. XX. XXXX, A. R. C., N. H. XXXX/XX, 116b/ A.W. I., rod. I., nar. XX. XX. XXXX, R. K. R. C., L. XXX/X, 117a/ E. Š., rod. J., nar. XX. XX. XXXX, J. XX, 117b/ MVDr. K. Š., nar. XX. XX. XXXX, D. XX, 117c/ S. Š., nar. XX. XX. XXXX, Š.X., J. X, Q., 117d/ J. A., rod. Š., nar. XX. XX. XXXX, X., J.. R. XXX/XX, 117e/ K. Š., nar. XX. XX. XXXX, I. XXX, 118a/ Mgr. K.W. Š., rod. Š., nar. XX. XX. XXXX, Ž., R. E.. F. XXXX/XX, 118b/ S. Š., nar. XX. XX. XXXX, Ž., S.. W. XXXX/XX, 118c/ S. Š., nar. XX. XX. XXXX, J. XX, 118d/ D. Š., rod. Š., nar. XX. X. XXXX, J. XX, 119/ O. Š., J. XX, 120/ K. Š., J. XX, 121/ O.R. Š., J. XXX, 122/ S. Š., J. XXX, 123/ Š. Š., J. XX, 124a/ W. Š., nar. XX. XX. XXXX, J. XX, 124b/ E. Š., nar. XX. XX. XXXX, J. XX, 124c/ E. Š.B., rod. J., nar. XX. XX. XXXX, J. XX, 125a/ Ing. S. Š.T., nar. XX. XX. XXXX, D. XX, 125b/ V. Š., nar. XX. XX. XXXX, Č.E. W., N. X, T. XXXX/XX, 125c/ Mgr. K. Š., rod. Š.T., nar. XX. XX. XXXX, I. R. N., W. A. XXX, 125d/ Ing. O. D., rod. Š., nar. XX. XX. XXXX, J. XXX, 125e/ S. J., rod. Š., nar. XX. XX. XXXX, N., R. I. XXXX/XX-XX, 125f/ S. Š., nar. XX. XX. XXXX, J.O. XXX, 126/ C. Š., T.R., J. XX, 127a/ K. C.ho, nar. XX. XX. XXXX, A. R. C., B. D. XXXX/XX, 127b/ K. K., rod. C., nar. XX. XX. XXXX, J. XX, 127c/ A. C., nar. XX. XX. XXXX, J. XXX, 127d/ S. C. ml., nar. XX. XX. XXXX, J. XXX, 128/ S. C., J. XXX, 129a/ K. C., nar. XX. XX. XXXX, N. XXX, 129b/ O. C., rod. N., nar. XX. XX. XXXX, N. XXX, 129c/ A. C., nar. XX. XX. XXXX, N. XX, 129d/ S. C., nar. XX. XX. XXXX, N. XXX, 130/ O. C., R. A., T. XXX/XXX, 131/ V. L., A. R. C.H., P. X. XX/XX-XX, 132/ N. U., R. A., 133/ A. K., A. R. C., N. H.S. XXXX/XXX, 134/ Š. K., D., Š. X, 135/ O. S., N., R. XXXX/XX, 136/ K. N., A. R. C., P. XX/XX, 137/ J. H., N., R. I. XXXX/XX, 138a/ S. K., rod. K., nar. XX. XX. XXXX, J. XXX, 138b/ K. D.V., rod. K., nar. XX. XX. XXXX, J.O.Č.O. XXX, 138c/ Š. K., nar. XX. XX. XXXX A. R. C., N. XX/XX, 138d/ Q. K., nar. XX. XX. XXXX, J., U. XXXX/XX, všetci žalobcovia zastúpení advokátskou kanceláriou JUDr. Dušan Divko, advokát, spol. s r.o., Považská Bystrica, Šoltésovej 346/1, IČO: 36 860 654, proti žalovaným 1/ Poľnohospodárskemu družstvu Bolešov, Bolešov 455, IČO: 00 200 018, zastúpenému advokátskou kanceláriou soukeník - štrpka s. r. o., Bratislava, Strážnická 8141/5, IČO: 36 862 711 a 2/ Ing. K. Š., A. R. C., P. X.. XX/XX, zastúpenému advokátkou JUDr. Máriou Bustinovou, Trenčín, Jilemnického 21, o určenie, že žalovaný 2/ nie je vlastníkom nehnuteľnosti a určenie, že žalovaný 1/ je povinnou osobou v zmysle § 4 ods. 1 zákona č. 503/2003 Z. z. s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 12C/22/2023, o dovolaní žalobcov proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 10. júla 2024 sp. zn. 5Co/15/2024, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Trenčíne z 10. júla 2024 sp. zn. 5Co/15/2024 a rozsudok Okresného súdu Trenčín zo dňa 20. novembra 2023 č. k. 12C/22/2023-184 z r u š u j e a v e c v r a c i a Okresnému súdu Trenčín na ďalšie konanie.

Uznesenie Okresného súdu Trenčín z 21. augusta 2024 č. k. 12C/22/2023-541 a uznesenie Okresného súdu Trenčín z 21. augusta 2024 č. k. 12C/22/2023-546 z r u š u j e.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Trenčín (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom zo dňa 20. novembra 2023 č. k. 12C/22/2023-184 žalobu zamietol (výrok I.) a žalobcom uložil povinnosť zaplatiť spoločne a nerozdielne žalovaným 1/ a 2/ náhradu trov konania v rozsahu 100 % (výroky II. a III.).

2. Krajský súd v Trenčíne (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom z 10. júla 2024 sp. zn. 5Co/15/2024 napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil (výrok I.), žalovanému 1/ priznal voči žalobcom nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %, ktorú náhradu trov odvolacieho konania sú žalobcovia povinní zaplatiť žalovanému 1/ spoločne a nerozdielne v sume určenej rozhodnutím súdu prvej inštancie (výrok II.) a žalovanému 2/ priznal voči žalobcom nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %, ktorú náhradu trov odvolacieho konania sú žalobcovia povinní zaplatiť žalovanému 2/ spoločne a nerozdielne v sume určenej rozhodnutím súdu prvej inštancie. (výrok III.)

3. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podali dovolanie žalobcovia (ďalej aj „dovolatelia“ alebo „žalobcovia“). Prípustnosť a dôvodnosť dovolania vyvodzovali na základe ustanovení § 420 písm. f) CSP a § 421 ods. 1 písm. a) CSP. Dovolatelia sú toho názoru, že konanie ako celok nevykazuje znaky spravodlivosti, keďže neboli vypočutí dotknutí účastníci konania Ing. K. Š.T., hoci na jeho výsluchu počas konania zotrvali, neboli vypočutí jeho rodičia a najmä nebol zistený stav, ako mohlo dôjsť k nadobudnutiu vlastníctva PD Bolešov. PD Bolešov nikdy nebolo vlastníkom danej nehnuteľnosti. Vlastníctvo k nehnuteľnosti nadobudlo na základe zákona č. 81/1949 Zb. len JRD Kameničany ex lege a ex lege uvedené vlastníctvo JRD Kameničany stratilo na základe zákona 49/1959 Zb. od 01. 10. 1959, keď sa obnovilo vlastníctvo pôvodných urbárikov, ako individuálne vlastníctvo a vzniklo právo družstevného užívania. JRD Kameničany sa zlúčilo s JRD Bolešov k 01. 01. 1961, a teda JRD Bolešov nemohlo vlastnícke právo v žiadnom prípade nadobudnúť. Vo vzťahu k nesprávnemu právnomu posúdeniu uviedli, že odôvodnenie a právne posúdenie odvolacieho súdu je nesprávne, keď v bode 10. svojho odôvodnenia odvolací súd uviedol, že pokiaľ sa žalobcovia domáhajú určenia, že žalovaný 2/ Ing. K. Š. nie je vlastníkom parc. KNC 469 katastrálne územie J. a že žalovaný PD Bolešov je povinnou osobou, tak žalobcovia nepreukázali naliehavý právny záujem na prvej časti žalobného petitu v zmysle § 137 CSP, teda na určení, že žalovaný 2/ nie je vlastníkom predmetnej nehnuteľnosti a že žiadne ustanovenie zákona nedáva súdu určovať, kto je povinnou osobu podľa § 4 ods. 1 zákona č. 503/2003 Z. z. a že toto je určenie právnej skutočnosti a že takáto určovacia žaloba nie je v zmysle § 137 písm. d) CSP dovolená. Dovolatelia žiadajú, aby dovolací súd posúdil namietané nesprávne právne posúdenie odvolacieho súdu v napadnutom rozsudku na základe vyššie uvedených skutočností, a navrhnújú dovolaniu vyhovieť a rozsudok odvolacieho súdu zrušiť, vec vrátiť na nové konanie a priznať im náhradu dovolacích trov v rozsahu 100 %.

4. Žalobcovia podaním zo dňa 21. augusta 2025 doručeným Najvyššiemu súdu dňa 22. augusta 2025 oznámili dovolaciemu súdu, že žalobca 2/ F. O., bytom A. R. C., P. X. XX/XXX zomrel dňa XX. XX. XXXX a žalobca 42/ W. D., bytom R., B. S. Q. XX zomrel dňa XX. XX. XXXX, v ktorom smere nedošlo k úprave žaloby a keďže Okresný súd Trenčín v konaní 12C/22/2023 rozhodol dňa 20. 11. 2023, konal akoby uvedení žalobcovia žili. O tejto skutočnosti sa dovolatelia dozvedeli až na základe

uznesenia Krajského súdu Trenčín 17Co/62/2024-885 zo dňa 30. 06. 2025, ktorým uznesením bol zrušený rozsudok v obdobnej veci Okresného súdu Trenčín 12C/215/2012-821 zo dňa 17. 04. 2024. Na základe tejto právnej skutočnosti žiadajú rozsudok Krajského súdu Trenčín 5Co/15/2024 - 521 zo dňa 10. 07. 2024 a aj Okresného súdu Trenčín 12C/22/2023-184 zo dňa 20. 11. 2023 zrušiť.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu - žalobcovia, v neprospech ktorých bolo rozhodnuté, zastúpení v súlade s § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), predovšetkým skúmal, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť, čo je jeho povinnosťou vyplývajúcou priamo z ustanovenia § 161 ods. 1 s použitím § 438 CSP.

6. Podľa § 161 ods. 1 a 2 CSP, ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len „procesné podmienky“). Ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

7. Procesné podmienky predstavujú základné procesné predpoklady, aby mohol súd autoritatívne rozhodnúť vo veci samej. Existencia a splnenie procesných podmienok je predpokladom poskytnutia súdnej ochrany ohrozeným alebo poškodeným subjektívnym právam v rozsahu článku 1 CSP. Súd je povinný zisťovať ich existenciu a splnenie v každom štádiu konania, teda aj v štádiu dovolacieho konania.

8. Jednou z podmienok konania je procesná subjektivita strany konania, ktorú má ten, kto má spôsobilosť na práva a povinnosti; inak len ten, komu ju zákon priznáva (§ 61 CSP). Nedostatok procesnej subjektivity je dôvodom zastavenia konania (§ 62 CSP), ak však strana zomrie počas konania skôr, ako sa konanie právoplatne skončí, súd posúdi podľa povahy sporu, či má konanie zastaviť, alebo či v ňom môže pokračovať (§ 63 ods. 1 CSP). V konaní súd pokračuje najmä vtedy, ak ide o majetkový spor. Súd rozhodne, že v konaní pokračuje s dedičmi strany, prípadne s tými, na ktorých podľa výsledku dedičského konania prešlo právo alebo povinnosť, o ktorú v konaní ide, a to len čo sa skončí konanie o dedičstve (§ 63 ods. 2 CSP). Ak to povaha sporu pripúšťa, môže sa v konaní pokračovať aj pred skončením konania o dedičstve (§ 63 ods. 3 CSP).

9. Najvyšší súd v tejto súvislosti ďalej uvádza, že procesnú subjektivitu má subjekt, ktorý disponuje spôsobilosťou na práva a povinnosti. Fyzická osoba nadobúda spôsobilosť na práva a povinnosti narodením (spôsobilosť na práva a povinnosti má aj nasciturus pod podmienkou, že sa narodí živý) a stráca ju svojou smrťou. Nedostatok procesnej subjektivity je spravidla neodstrániteľnou vadou konania. Treba ale zvažovať, či strana nemá procesnú subjektivitu od začiatku konania, alebo ju stratila v priebehu konania. Ak strana nedisponuje procesnou subjektivitou v čase začatia konania, ide o neodstrániteľnú vadu konania, ktorej následkom je jeho obligatórne zastavenie. Ak dôjde k strate procesnej subjektivity fyzickej osoby počas konania, súd konanie zastaví, alebo v konaní (najmä ak ide o majetkový spor, ktorého legálnu definíciu zákonná úprava neobsahuje) pokračuje s dedičmi fyzickej osoby, prípadne s tými, na ktorých prešlo právo alebo povinnosť, o ktorú v konaní ide. Ustanovenie § 63 ods. 1 CSP treba vykladať ako objektívnu možnosť či nemožnosť v konaní pokračovať (Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, str. 227). Uznesenie o pokračovaní v majetkovom spore vydá súd podľa § 63 ods. 2 CSP bezodkladne po skončení konania o dedičstve, avšak vo výnimočných prípadoch môže v konaní pokračovať aj pred skončením konania o dedičstve (§ 63 ods. 3 CSP).

10. Z lustrácie účastníkov konania dovolací súd zistil, že žalobca 2/ F.O. O. zomrel dňa XX. XX. XXXX a žalobca 42/ W. D. zomrel dňa XX. XX. XXXX. Na základe týchto skutočností je zrejmé, že obaja žalobcovia zomreli ešte v priebehu konania na súde prvej inštancie, ktorú skutočnosť však súdy nižšej inštancie nezohľadnili (prvostupňový súd rozhodol dňa 20. novembra 2023 a odvolací súd v spore rozhodol rozsudkom dňa 10. júla 2024).

11. Z uvedeného potom vyplýva, že žalobca 2/ a žalobca 42/ už v čase rozhodovania prvostupňového súdu nedisponovali procesnou subjektivitou. Pokiaľ prvostupňový, ako aj odvolací súd považovali za stranu sporu žalobcu 2/ a žalobcu 42/, vykazuje ich postup a rozhodnutie znaky procesnej vady konania v zmysle § 420 písm. b) CSP, na ktorú bolo potrebné prihliadnuť ex offo. Uvedená vada zakladá nielen prípustnosť dovolania, ale tiež jeho opodstatnenosť.

12. Nakoľko prvostupňový a odvolací súd konali so žalobcami 2/ a 42/, ktorí však neboli nositeľmi procesnej subjektivity (ani spôsobilosti na právne úkony), dovolací súd v zmysle § 449 ods. 1 CSP zrušil rozsudok odvolacieho súdu. Vzhľadom na skutočnosť, že rovnakou vadou je zaťažené aj konanie na súde prvej inštancie, pretože žalobcovia 2/ a 42/ zomreli ešte pred vydaním rozsudku súdu prvej inštancie, dovolací súd zrušil aj rozsudok súdu prvej inštancie, keďže nápravu nemožno dosiahnuť iba zrušením rozhodnutia odvolacieho súdu (§ 449 ods. 2 CSP) a vec za účelom odstránenia uvedeného procesného pochybenia vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie (§ 450 CSP).

13. Vzhľadom na dôvod zrušenia rozhodnutí súdov nižšej inštancie (rozsudok odvolacieho súdu a rozsudok súdu prvej inštancie) a skutočnosť, že vec sa vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, dovolací súd sa nezaoberal opodstatnenosťou uplatnenia dovolacích námietok žalobcov.

14. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazaní právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP). Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP).

15. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.